

Vindinge Herredsfoged Politiprotokol 1875-76

Forhør nr. 2

[Oversigtsbilleder](#)

Aar 1875 d. 22 Sep. Middag Kl. 1 ¼ blev Vinding Herreds Politiret sat paa Herreds Tinget – og administreret af den ordinaire Dommer i Overværelse af Retsvidnerne Friis og Crone, hvor da blev foretaget Sagen.

Nr. 94/1875 Forhøret fortsattes.

Dommeren bemærkede, at han G. D. efter at den anholdte Gmd. Søren Mathiasen var undløben, havde telegraferet til Politiet i samtlige Søkjøbstæder paa Fyen samt til Politimesteren i Odense og Landjuristktionernes Politimestre sammesteds, og skrevet til Sognefogderne langs Kysterne syd paa, idet en indløben Anmeldelse gav Formodning om, at den Undvegne havde taget Vejen til Svendborg. Dags Morgen havde Dommeren fra Politiassistenten, der endnu er i Saaderup, erholdt en Meddelelse om, at den Undvegne havde været i sit Hjem igaareftermiddags og der rimeligvis sat sig i Besiddelse af et større Pengebeløb, ved Hjælp af hvilket han formentlig vilde se at komme bort fra Landet. Dommeren udfærdigede derefter strax Telegrammer til Politiet i Hamborg, Esbjerg (Varde) og Kjøbenhavn men ved afleveringen af disse på Telegrafstationen erfarede han et Rygte om at den Undvegne allerede igaar aftes skulde være blevet paagreben i Kjertemind. Et derefter indledet telegrafisk Ordskitte med Kjertemind bekræftede Rygtets Sandhed med Tilføjende, at den Paagrebne allerede var under Transport til Nyborg. Kl. 1 blev han Afleveret til Arresten af Politibetjent Hansen i Kjertemind, der tillige afleverede en hos Anholdte fundet Brevtaske med 980 Kr. i Sedler og en Portemonnaie med 7 Kr. i Sølv og 92 øre, og kun bemærkede, at Anholdte havde villet udgive sig for en Anden, men dog snart tilstod sit rette navn; at han derimod slet ikke havde udtalt sig om den Forbrydelse, for hvilken han er sigtet.-

Politiassistent Olsen er imidlertid vendt tilbage fra Saaderup og forklarede at der trods al anvendt omhu endnu ikke er lykkedes at opdage den formentlig Ombragte; i øvrigt havde han fra forskellige Sider erfaret, at man havde lagt mærke til eller hørt, at der i Fredagsaftes ligeved Solnedgang var hørt 4 eller 5 Skud, der kom med korte smaa Mellemlum og formodedes at hidrøre fra en Revolver, og disse Skud faldt i Nærheden af Søren Mathiesens Bolig; dennes Kone havde ogsaa hørt dem, men ikke senere talt med sin Mand om dem, da han c. kl. 11 kom Hjem. Konen forsikrede, at hun var aldeles uvidende om, hvor hendes Mand havde været henne, han tog saa tidt bort, uden at sige noget til hende og hun har aldrig vidst, at han stod i Gjeldsforhold til den til den forsvundne Niels Rasmussen. Han tilføjer, at han med Konens Samtykke havde foretaget en Huusvisitation, men han dog ikke havde forfundet andet end Anholdtes Skudsmaaelsbog, 2 Obligationer lydende paa Anholdtes Kone et Testament og lignende Dokumenter der er uden Interesse i Sagen. Disse Dokumenter afleverede han til Dommeren; nogen Revolver blev ikke funden. Politiassistenten har gjort et løseligt Rids over Lokalteterne, som han ønsker nærmere at udføre, og derefter til Protokollen eller en Rapport at afgive nærmere Forklaring.

Anholdte Gaardmand Søren Mathiasen af Saaderup blev fremstillet fri fra Baand og Tvang. Efter at være alvorlig formanet til Sandhed forklarer han, at han i Fredags i afgang Uge tog hen til Boelsmand Niels Rasmussen Bøgelund for at underrette ham om, at en Kunde kan faae hans Føl at kjøbe, hvilken Underretning han havde lovet at give ham. Han tog da med Anholdte til Odense og derfra med toget til Ullerslev, hvor de ankom Kl. 5, men saa havde Niels Rasmussen bestemt sig om, vilde ikke tage hjem med Anholdte, men tog videre med Toget til Nyborg for at tage til Kjøbenhavn, hvilket han sagde han vilde. Ved Ullerslev skiltes altsaa Anholdte fra ham og begav sig strax til sit Hjem, hvor han ankom omtrent Kl. 7. Afstanden fra Stationen til hans Hjem er godt 3 Fjerdingsvej. Forespurgt hvor han kunde være 2 Timer om at

gaa 3 Fjerdingsvej, svarer han at han var inde paa Gjestgivergaarden for at faae en ½ Baier som han dog ikke fik og i øvrigt gik han som han pleier muligt er han blev gaaet galt. Han var ingen Steder inde paa Veien og talte ikke med Nogen. Han fulgte Landeveien til Søgaardsgyden, ad hvilken han drejede til venstre til sit Hjem. Denne Forklaring forsikrer han er overenstemmende med Sandheden. Den Forbrydelse for hvilken han er sigtet: at skulle have bragt Niels Rasmussen af Dage, maa han bestemt benægte at have begaaet. Han vedbliver at han skiltes fra Niels Rasmussen ved Ullerslev. Han bemærker paa Anledning, at Niels Rasmussen var iført bruun Frakke og mørk – men just ikke sort – Hat. Med hensyn til hans Undvigelse igaar bemærker han, at han, efter at have fundet et Skjul bag Gasværket i Nyborg en kort Tid, listede sig over Volden og begav sig strax ad Landeveien forbi Juelsberg og videre forbi Rørbæk til Kjerteminde. Denne Forklaring ændrer han dog strax efter derhen, at han først var paa Veien til sit Hjem og naaede det paa en 3 á 400 Alen nær / men saa vendte han om og vilde ikke gaae ind i sit Hjem og gik saa over Markerne lige til han naaede Rørbæk, derfra fulgte han Landeveien til Kjerteminde, hvor han ankom Kl. 9. Han forsikrer paa det Bestemteste at han ved den omforklarede Leilighed ikke var inde i sit Hjem. Herefter blev særlig det Punkt foreholdt Anholdte at Niels Rasmussen efter hans Forklaring reiste videre fra Ullerslev medens det maa anses godtgjort, at Anholdte paa Veien fra Ullerslev til Saaderup er set i Følge med en Mand med bruun Frakke og mørk Hat og han blev atter alvorlig formanet til Sandhed, men han fastholder sin Forklaring og benægter at han er gaaet i følge med Nogen paa Veien fra Ullerslev. Anholdte staaer i Gjeldsforhold til den forsvundne Niels Rasmussen. Der løb en Vexel paa ham paa 100 rd som netop skulde betales den Dag Anholdte var derude. Niels Rasmussen havde imidlertid ikke Vekslen hos sig, som, efter hvad han sagde, beroede i Odense. Da de kom til Odense skiltes de ad et Øjeblik og aftalte at mødes hos Spisevært Barløse Kl. 3½, hvor Niels Rasmussen da vilde have Vekslen med. Hos hvem denne har beroet i Odense ved Anholdte ikke.

Da de mødtes hos Barløse havde han Vekslen. Anholdte betalte den, Rasmussen rev den itu og Anholdte brændte den i Spyttebakken. Dette skete i det inderste Værelse, hvor der ingen Vidner var. Iøvrigt skylder Anholdte endnu ifølge Vexel til Niels Rasmussen 2000 rd. Anholdte fik imidlertid kun 1400 rd ved Vexlens Udstedelsen. Det var ved den Tid i Foraaret d.A. Anholdte skulde have Bryllup og klare med sin Moder der havde overdraget ham Gaarden. Med Konen fik han 3000 rd Denne Sum og 1000 rd af de forhen omforklarede 1400 rd maatte han udbetale sin Moder paa Gaarden. Resten 400 rd har han brugt til at klare forskelligt med. Med hensyn iøvrigt til større contante Summer som han uden til Bryllup har hævet, bemærkede han, at 200 rd erholdt han i Foraaret udbetalt ved at Peter Hansen Høime indfrie en Obligation af nævnte Størrelse, som han skyldte Anholdtes Kone – mulig er Debtors Navn Hans Pedersen -; 62 rd, som han i Paasken erholdt i leverancegodtgjørelse hos Fuldm. Højby i Odense for en Død Hest, 60 rd i Foraaret eller tidligere som Gave fra han Moder Johanne Sørensdatter til Klæder, 100 rd laante han i Juni Maaned i Sparekassen i Nyborg 127 rd erholdt han for en 6 á 7 Dage siden for en Vogn han solgte til en Mand fra Sjælland, som hed Sørensen – en Karl paa Bistaarup ved navn Carl og en Karl paa Gjestgiverstedet ved Ullerslev ved Navn Christian vare Mellemandlere og endelig erholdt han for 7 Uger siden en Gave af sin Svigerfader paa 40 rd. De Førstanmeldte 200 rd fik Anholdte udbetalt mest i 5 rigsdalersedler, de 62 rd erholdt han udbetalt i en bruun Halvhundredalerseddel to almindelige 5 rigsdalersedler og 2 Rigsdaler. De 127 rd for Vognen fik han udbetalt med 2 Hundredekronesedler en 10 rigsdalerseddel og Resten 5 rigsdaler og Sølv. De 60 rd fik han i 5 rigsdalersedler og Sølv, de 40 rd i 5 Specier og Resten 5 rigsdalersedler. De 100 rd i Specier som han strax byttede i Landmandsbanken i en Halvhundredalerseddel og Resten 5 rigsdalersedler. Samtlige de saaledes modtagne Penge har han efterhaanden opbevaret i sin Tegnebog og gjemt under Hovedgjerdet i sin Seng. De førstnævnte 200 rd og Pengene han fik for den Døde Hest omsatte han i Odense for en Kroneseddel paa 500. En Bekjendt af ham Væver Clausen i Odense besørgede de nævnte Summer omsat til ommeldte Kroneseddel. Af de saaledes ommeldte Penge har han kun benyttet

115 rd til Indfrielsen med Renter af Vexlen til N. Rasmussen forleden Dag i Odense. Han bemærker at han til December Maaned skal udbetale sin Moder efter sket Opsigelse 5000 Kr ligesom Vexlen paa 2000 rd forfalder til samme Tid og til at indfri Disse Forpligtelser har han opbevaret de forhen omforklarede Summer. Foreholdt det Urimelige i i Juni Termin s. A. at reise et Laan paa 100 rd i Sparekassen for at klare sine Forpligtelser i December Maaned bemærker han, at hans Fader er gaaet i Caution for bemeldte Laan, hvad han maaske ikke havde villet i Decbr Termin, Da han saa vidste at Pengene skulde gaa til Udbetaling til hans Moder der er skilt fra hans Fader. Nu yttrede Anholdte til Ham, at det var til Apotek og Doctor, da hans Kone var Syg og saa gik Faderen ind paa Cautionen men Pengene har Anholdte som sagt opbevaret.

Af Udgifter i Sommerens Løb har Cpten betalt i Renter 90 rd i Landbosparekassen 35 rd i Renter til hans Moder, 20 rd i Communeafgifter ligesom han har indkjøbt Sædekorn hos Julius Knudsen i Nyborg for 28 Kr. og endelig har berigtiget Documenterne ved Gaardens Overtagelse paa Herredscontoiret med 373 Kr. 15 Øre og var det netop til disse Udgiftposter de overskydende 400 rd fra Vexellaanet paa 1400 rd blev benyttet.

Med Hensyn til at han igaar netop tog ud til Kjerteminde bemærker at det var hans Hensigt at tale med en Procorator der som han kjendte og hvis Navn han troer er Fischon og vilde spørge ham tilraads i denne Sag. Dat det imidlertid var for sildigt, vilde han først gaae op til ham som i dag, men blev imidlertid forhindret paa Grund af sin Anholdelse og erfarede idag af Betjenten, at han er bortreist. Endelig bemærker han paa Anledning at han strax igaarmorges da han blev bragt herind til Byen havde taget sin Tegnebog til sig ligesom de skulde til at Kjøre. Tegnebogen gjemmes altid i Sengen under Hovedgjerdet. Om hans Kone har bemærket det, ved han ikke. Efter endnu engang at være formanet til Sandhed og efter at være foreholdt de mod ham talende Omstændigheder, vedbliver han bestemt sin Benægtelse at have forbrudt sig og erklærer at han ved Intet af hvor Niels Rasmussen er bleven af. O. V.

Dommeren afsagde derefter følgende

Kjendelse

Da de under Sagen fremkomne Oplysninger bestyrke den mod Anholdte reiste Mistanke om at have ombragt Boelsmand Niels Rasmussen Bøgelund vil det, for at sikre hans Tilstedeblivelse og for at afværge at han skulle benytte sin Frihed til at modvirke Sandhedens Oplysning, være nødvendigt at han belægges med Varetægtsarrest.

Thi eragtes

Anholdte Søren Mathiasen bør hensættes i Varetægtsarrest .

Efter at Decretet var oplæst blev Arrestanten afført til Arresten. Forhøret udsat. Retten hævet.

Bjerre

Retsvidnerne

Friis og Crone